

BOGANMELDELSER

J. G. Smith: FACING THE FACTS. G. P. Putnam's Sons, New York 1932. 372 S. 15.— (Tilsendt gennem Høst & Søn).

Denne Bog er skrevet af 12 Professorer ved Princeton Universitetet, og den bærer Undertitelen »An economic diagnosis«. Betegnelsen svarer godt til Indholdet; Forfatterne søger nemlig fra hver sit specielle Omraade at klarlægge Situationen i U. S. A. i Aaret 1932 og de Forhold, der har fremkaldt den.

Naar man læser Bogen nu efter den Omvæltning, der er sket i U. S. A. under Præsident Roosevelts Regime, gør den paa nogle Punkter et noget antikveret Indtryk. Forfatterne er i Reglen konservative og temmelig ortodokse i deres Opfattelse, og deres Reformvenlighed, der er meget fremtrædende, gaar ikke ud over Rammerne af det kapitalistiske Samfund. Nogle Steder i Bogen faar man et Indtryk af Bagklogskab.

Men skønt Interessen i Øjeblikket samler sig om Roosevelts Eksperiment, lønner det sig dog for alle, der ønsker Kendskab til Forholdene i De forenede Stater, at læse denne Bog. Den behandler indgaaende alle de Problemer, som den store Republik har eller i den nærmeste Tid vil faa at tumle med.

Af mindre Betydning er vel Afsnittet *The gold standard in the United States* af Professor Kemmerer; hans Betragtninger indeholder intet Nyt, og Tiden er løbet fra de fleste af dem.

Større Interesse knytter der sig til det næste Afsnit, skrevet af Harley L. Lutz, som behandler de statsfinansielle Problemer efter moderne Synspunkter. Dernæst følger et Afsnit om Staternes Toldpolitik af Franz W. Fetter. Helt aktuelt er Afhandlingen om Krigsskadeserstatninger og Krigsgæld. Der findes heri en Række Citater fra Kongressen paa det Tidspunkt, da Krigslaanene blev ydet de Allierede. De vil med meget stor Virkning kunne anvendes idag mod Amerikas Krav om, at Gælden skal respekteres.

Derefter følger tre Afhandlinger om Aktieselskabsvæsenet, Aktiebørsen og den monopolistiske Storindustri i U. S. A. Ogsaa disse Emner har og vil stadig bevare deres Aktualitet; de indeholder en Mængde Stof og Betragtninger til Belysning af Forholdene i Landet.

To Artikler behandler Problemer, der knytter sig til de saakaldte public utilities, et Afsnit beskæftiger sig med Forbudsspørgsmaalet, der jo nu delvis er løst. Endelig behandles Landbruget i en Artikel, og Bogen slutter med et Afsnit om Arbejdsløshedsproblemet.

Jørgen Pedersen.

STATSHUSMANDSBRUG I FYNES STIFT ved *C. Lind og Jørgen Pedersen.* (Kbh. 1933, 44 S. 1 Kr.).

Siden 1911 er der ikke foretaget nogen dyberegaaende officiel Undersøgelse vedrørende de nye Jordbrug, der er oprettet med Statsstøtte. Den officielle Sta-

BOGANMELDELSER

J. G. Smith: FACING THE FACTS. G. P. Putnam's Sons, New York 1932. 372 S. 15.— (Tilsendt gennem Høst & Søn).

Denne Bog er skrevet af 12 Professorer ved Princeton Universitetet, og den bærer Undertitelen »An economic diagnosis«. Betegnelsen svarer godt til Indholdet; Forfatterne søger nemlig fra hver sit specielle Omraade at klarlægge Situationen i U. S. A. i Aaret 1932 og de Forhold, der har fremkaldt den.

Naar man læser Bogen nu efter den Omvæltning, der er sket i U. S. A. under Præsident Roosevelts Regime, gør den paa nogle Punkter et noget antikveret Indtryk. Forfatterne er i Reglen konservative og temmelig ortodokse i deres Opfattelse, og deres Reformvenlighed, der er meget fremtrædende, gaar ikke ud over Rammerne af det kapitalistiske Samfund. Nogle Steder i Bogen faar man et Indtryk af Bagklogskab.

Men skønt Interessen i Øjeblikket samler sig om Roosevelts Eksperiment, lønner det sig dog for alle, der ønsker Kendskab til Forholdene i De forenede Stater, at læse denne Bog. Den behandler indgaaende alle de Problemer, som den store Republik har eller i den nærmeste Tid vil faa at tumle med.

Af mindre Betydning er vel Afsnittet *The gold standard in the United States* af Professor Kemmerer; hans Betragtninger indeholder intet Nyt, og Tiden er løbet fra de fleste af dem.

Større Interesse knytter der sig til det næste Afsnit, skrevet af Harley L. Lutz, som behandler de statsfinansielle Problemer efter moderne Synspunkter. Dernæst følger et Afsnit om Staternes Toldpolitik af Franz W. Fetter. Helt aktuelt er Afhandlingen om Krigsskadeserstatninger og Krigsgæld. Der findes heri en Række Citater fra Kongressen paa det Tidspunkt, da Krigslaanene blev ydet de Allierede. De vil med meget stor Virkning kunne anvendes idag mod Amerikas Krav om, at Gælden skal respekteres.

Derefter følger tre Afhandlinger om Aktieselskabsvæsenet, Aktiebørsen og den monopolistiske Storindustri i U. S. A. Ogsaa disse Emner har og vil stadig bevare deres Aktualitet; de indeholder en Mængde Stof og Betragtninger til Belysning af Forholdene i Landet.

To Artikler behandler Problemer, der knytter sig til de saakaldte public utilities, et Afsnit beskæftiger sig med Forbudsspørgsmaalet, der jo nu delvis er løst. Endelig behandles Landbruget i en Artikel, og Bogen slutter med et Afsnit om Arbejdsløshedsproblemet.

Jørgen Pedersen.

STATSHUSMANDSBRUG I FYNES STIFT ved *C. Lind og Jørgen Pedersen.* (Kbh. 1933, 44 S. 1 Kr.).

Siden 1911 er der ikke foretaget nogen dyberegaaende officiel Undersøgelse vedrørende de nye Jordbrug, der er oprettet med Statsstøtte. Den officielle Sta-

tistik indskrænker sig i det væsentlige til at meddele Antallet af de oprettede Brug og Størrelsen af de anvendte Midler. Egentlig maa det undre, at disse Brug er Genstand for saa ringe Opmærksomhed, at der end ikke foretages nogen officiel statistisk Bearbejdelse af de Oplysninger, der maa foreligge let tilgængeligt ved Brugenes Oprettelse om Brugernes — eventuelt Ansørgernes — Alder, Erhverv, Kapital m. m., eller nogen Belysning af, hvor meget Statshusmandsbrugene betyder i Forhold til den private Oprettelse af nye Jordbrug, der i hvert Fald i visse Egne af Landet til Tider maa have et ikke helt ubetydeligt Omfang. De betydelige offentlige Midler, der anvendes til Formaalet, og den til Tider ret stærke Strid, der har staaet om Husmandslovgivningen, skulde synes at gøre det naturligt at søge de fyldigst mulige Oplysninger tilvejebragt.

Saa meget mere maa det imidlertid paaskønnes, at de Samvirkende Husmandsforeninger i Fyns Stift har taget denne Opgave op og har sat et saa betydeligt Arbejde ind, som det har været ved personlig Henvendelse paa ca. 1200 Brug at indsamle de Oplysninger, der ligger til Grund for Undersøgelsen, og at Instituttet for Historie og Samfundsøkonomi har paataget sig den Opgave at bearbejde Materialet, hvorved det er sikret baade at de indsamlede Oplysninger fuldt ud er udnyttet, navnlig ogsaa under Jævnføring med de forskellige foreliggende statistiske Oplysninger om Landbrugsejendomme i Almindelighed, og at Resultaterne forelægges objektivt og med fornødent Blik for, med hvilken Sikkerhed man tør stole paa dem og drage sine Slutninger fra de talmæssige Resultater.

Undersøgelsen belyser for det første Brugenes Størrelse og Vurdering til Ejendomsskyld og Grundskyld, og Brugernes Erhverv, Alder og Egenkapital ved Overtagelsen af Bruget, dernæst Husstandens og Arbejdskraftens Størrelse og Omfanget af Bierhverv, altsaa en Belysning af Brugenes Evne til at beskæftige og ernære en Familie, i hvilken Forbindelse ogsaa en Undersøgelse af den skattepligtige Indkomsts Størrelse er af Interesse. Dernæst er der gjort Rede for en Række driftsmæssige Forhold, der under Jævnføring med den almindelige Landbrugsstatistik, Kontrolforeningsstatistik m. m. paa udmærket Maade belyser Statshusenes Forhold i Sammenligning med almindelige Landbrugshuse.

Endelig er der givet Oplysning om de stedfundne Ejerskifter, hvor navnlig en Sammenligning af Statslaanets Størrelse — som Udtryk for Brugets Værdi ved Oprettelsen — og Købesummen er af Interesse.

Resultaterne af Undersøgelsen skal ikke nærmere omtales — kun skal det bemærkes, at Fyn i flere Henseender har særlige Forhold, der vel ogsaa vil gøre sig gældende for disse Ejendommens Vedkommende, Billedet er maaske noget lysere end for Landet som Helhed. Det vilde i hvert Fald være ønskeligt, om Undersøgelsen kunde suppleres med tilsvarende fra andre Landsdele. Men under alle Omstændigheder er denne Undersøgelse af betydelig Værdi for alle, der interesserer sig for Statshusmandslovgivningen.

K. J. Kristensen.

Victor Bloch: KRISE UND EINKOMMEN. Julius Springer, Wien 1932. 92 S. R.M. 5.60.

I Forlagsreklamen omtales Forfatteren til denne Afhandling som »den kendte Wiener Bankier«; men efter Læsningen vilde man snarere faa Indtryk af at staa overfor en ung skarpsindig Teoretiker, der end ikke viger tilbage